

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 12. jūlijā
(OR. en)

12259/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0163(NLE)

FISC 164
ECOFIN 881

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 12. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 294 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778, ar ko Vācijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 294 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 294 *final*

Briselē, 12.7.2024.
COM(2024) 294 final

2024/0163 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778, ar ko Vācijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu Direktīvā 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ ("PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu jebkurai dalībvalstij var atļaut piemērot īpašus pasākumus, ar kuriem atkāpjas no minētās direktīvas noteikumiem, nolūkā vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļaut noteiktu veidu nodokļa nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļa maksāšanas.

Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2024. gada 19. februārī, Vācija lūdza atļauju turpināt piemērot īpašo pasākumu attiecībā uz personu, kura ir atbildīga par PVN nomaksu gadījumā, ja tiek pārskaitītas emisijas kvotas, kas tiek tirgotas valsts sistēmā saskaņā ar 2019. gada 12. decembra Likumu par degvielas emisijas kvotu tirdzniecību (*BEHG*), tādējādi pagarinot ar Padomes 2021. gada 5. oktobra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778² piešķirtā īpašā pasākuma piemērošanu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 193. panta. Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2024. gada 27. marta vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Vācijas pieprasījumu. Komisija 2024. gada 2. aprīļa vēstulē paziņoja Vācijai, ka Komisijas rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu pieprasījuma izvērtēšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Saskaņā ar PVN direktīvas 193. pantu PVN parasti maksā tas nodokļa maksātājs, kas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu dalībvalstis ar Padomes atļauju var piemērot pasākumus, lai atkāptos no PVN direktīvas noteikumiem un vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Vācija 2021. gadā pieprasīja atkāpi no PVN direktīvas 193. panta, lai noteiktu, ka nodokļa maksātāji, kas saņem emisijas kvotu pārskaitījumus saskaņā ar 2019. gada 12. decembra Likumu par degvielas emisijas kvotu tirdzniecību (*BEHG*), ir atbildīgi par PVN nomaksu (apgrieztās maksāšanas sistēma). Pieprasījums tika apstiprināts ar Padomes 2021. gada 5. oktobra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778, kura darbības termiņš beigsies 2024. gada 31. decembrī.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā³, reglamentē siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu ES (ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma jeb ES ETS). Direktīvā ir paredzēta iespēja dalībvalstīm paralēli saglabāt savu valsts tirdzniecības sistēmu.

Vācija ar *BEHG* ir izveidojusi valsts emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tiesisko regulējumu par cenas noteikšanu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijai no fosilā kurināmā, uz kuru

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2021/1778 (2021. gada 5. oktobris), ar ko Vācijas Federatīvajai Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 360, 11.10.2021., 117–119. lpp.).

³ OV L 275, 25.10.2003., 32.–46. lpp.

neattiecas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma. Likums veicinās valsts klimata mērķu izpildi, ieskaitot ilgtermiņa mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un ES Klimata regulā noteiktos samazināšanas mērķrādītājus, kā arī energoefektivitātes uzlabošanu.

Kvotu tirdzniecības pieredze kopumā liecina, ka šī nozare ir ļoti neaizsargāta pret krāpšanu apgrozījuma nodokļu jomā. Tāpēc PVN direktīvas 199.a panta 1. punktā ir paredzēta iespēja dalībvalstīm piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu dažu kvotu un sertifikātu pārskaitīšanai. Vācija izmanto PVN direktīvas 199.a panta 1. punkta a) un f) apakšpunktā paredzētās iespējas un piemēro apgrieztās maksāšanas sistēmu saskaņā ar ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu veiktai siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai un gāzes un elektrības sertifikātu tirdzniecībai. Tādējādi bijis iespējams samazināt ar šādu kvotu un sertifikātu pārskaitīšanu saistītus nodokļu ieņēmumu zaudējumus.

Līdzīgi kvotu tirdzniecības pieredzei ES ETS darbības jomā var pieņemt, ka saskaņā ar *BEHG* veikta degvielas emisijas kvotu tirdzniecība varētu tikt izmantota arī krāpnieciskos nolūkos un ka tādēļ šajā jomā varētu būt gaidāmi apgrozījuma nodokļa ieņēmumu zaudējumi. Emisijas kvotu tirdzniecības īpaša iezīme ir tā, ka kvotu apmaiņu var veikt ātri, atkārtoti un viegli, bez izdevumiem, kas nepieciešami, piemēram, preču transportēšanai. Attiecīgās piegādes ķēdes ir grūti noteikt biežās un ātrās īpašumtiesību maiņas dēļ, tādēļ iestādēm ir ļoti grūti to atklāt un tādējādi arī nodrošināt, ka tiek iekasēta pareizā nodokļa summa.

Turklāt piegādes ķēdē varētu būt iesaistīti “pazudušie tirgotāji”, kuri brīdī, kad tiek atklāti, jau ir pazuduši, vai arī viņiem vairs nav aktīvu un iestādes vairs nevar iekasēt nesamaksāto nodokli. Tādā gadījumā kvotu pircējs piegādes ķēdē deklarē piegādātāja rēķinā norādīto apgrozījuma nodokli kā saskaņā ar PVN direktīvas 167. un 168. pantu atskaitāmu priekšnodokli, taču piegādātājs nodokļu iestādēm nemaksā rēķinā norādīto apgrozījuma nodokli. Tā kā priekšnodokļa atskaitījums neatbilst apgrozījuma nodokļa ieņēmumiem, Vācijas nodokļu administrācijai ir nodokļu zaudējumi šā priekšnodokļa apmērā.

Apgrieztās maksāšanas sistēmas piemērošana siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai saskaņā ar PVN direktīvas 199.a panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu attiecas tikai uz kvotām, ko tirgo saskaņā ar ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu. Tāpēc PVN direktīvas 199.a panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts nav juridisks pamats apgrieztās maksāšanas sistēmas piemērošanai saskaņā ar tādu valsts tirdzniecības sistēmu kā *BEHG* veiktai kvotu tirdzniecībai.

Kā norādīts Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2021/1778 2. pantā, Vācija kopā ar pagarinājuma pieprasījumu iesniedza ziņojumu par pasākuma ietekmi. Vācijas iestādes uzskata, ka īpašais pasākums palīdzēja novērst nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas emisijas kvotu tirdzniecības nozarē, un tām ir pamatoti iemesli turpināt šādu procedūru.

Ņemot vērā kvotu tirdzniecības nozares neaizsargātību pret krāpšanu un to, ka PVN direktīvas 199.a panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu nevar piemērot kvotu pārskaitīšanai saskaņā ar *BEHG*, ir lietderīgi atļaut Vācijai līdz 2026. gada 31. decembrim turpināt piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu iepriekš minētajai pārskaitīšanai.

Ja Vācija apsvērtu īpašā pasākuma pagarināšanu pēc 2026. gada, tai vēlākais līdz 2026. gada 31. martam būtu jāiesniedz Komisijai pagarinājuma pieprasījums, kam pievienots ziņojums par īpašā pasākuma piemērošanu. Minētajā ziņojumā iekļauj novērtējumu par pasākuma ietekmi uz PVN jomā veiktas krāpšanas apkarošanu un par to tirgotāju un darījumu skaitu, uz kuriem attiecas šis pasākums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 199.a panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu iespēja apgrieztās maksāšanas sistēmu piemērot siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai beigsies 2026. gada 31. decembrī. Komisija izvērtēs, vai tādu valsts tirdzniecības sistēmu kā *BEHG* ietvaros veikta kvotu tirdzniecība būtu jāiekļauj arī piegādēs, uz kurām attiecas apgrieztās maksāšanas sistēma, ja šajā sakarā tiks iesniegts jauns priekšlikums.

Šā iemesla dēļ šīs atkāpes pagarinājuma periods ir ierobežots līdz diviem gadiem, kas sakrīt ar 2026. gada 31. decembri.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Saskaņā ar PVN direktīvas 199.a panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu dalībvalstis var piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu Direktīvas 2003/87/EK 3. pantā definēto siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu pārskaitīšanai un citu vienību pārskaitīšanai, ko operatori var izmantot, lai izpildītu tās pašas direktīvas prasības.

Tāda īpašā pasākuma pagarināšana, saskaņā ar kuru var piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu tādu kvotu pārskaitīšanai, kuras attiecas uz emisiju, kas neietilpst ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, ko reglamentē Direktīva 2003/87/EK, atbilst iepriekš minēto PVN direktīvas noteikumu mērķiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas normas, kura ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir samērīgs ar noteikto mērķi, proti, vienkāršot nodokļu iekasēšanu un apkarot nodokļu nemaksāšanu. Tas nepārsniedz to, kas vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir Padomes īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām netika veikta. Šā priekšlikuma pamatā ir Vācijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo konkrēto dalībvalsti.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Padomes īstenošanas lēmuma priekšlikuma mērķis ir nepieļaut noteiktu veidu nodokļa nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļa maksāšanas kvotu tirdzniecības nozarē, kas ir īpaši neaizsargāta pret krāpšanu PVN jomā. Apgrieztās maksāšanas sistēmai būtu jāpalīdz Vācijai ierobežot ar PVN saistītu krāpšanu minētajā nozarē. Tādējādi īpašajam pasākumam būs potenciāli pozitīva ietekme.

Vācija ziņoja, ka attiecīgajā periodā netika konstatēti PVN nemaksāšanas gadījumi īpašā pasākuma dēļ to emisijas kvotu tirdzniecības jomā, kas piešķirtas, pamatojoties uz Likumu par degvielas emisijas kvotu tirdzniecību.

Ņemot vērā īpašā pasākuma šauru tvērumu un ierobežoto piemērošanas laiku, tā ietekme jebkurā gadījumā būs neliela.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula ar termiņu 2026. gada 31. decembris.

Ziņojums, kurā ietverts pārskats par pasākumu, kopā ar pagarinājuma pieprasījumu būtu jāiesniedz Komisijai ne vēlāk kā 2026. gada 31. martā.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778, ar ko Vācijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Direktīvas 2006/112/EK 193. pantā paredzēts, ka nodokļa maksātājs, kas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus, parasti atbild par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) nomaksu nodokļu iestādēm.
- (2) Saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778² Vācijai tika atļauts līdz 2024. gada 31. decembrim piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 193. panta ("īpašais pasākums"), lai noteiktu, ka nodokļa maksātājs, kas saņem emisijas kvotu pārskaitījumus saskaņā ar *BEHG*, ir atbildīgs par PVN nomaksu.
- (3) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2024. gada 19. februārī, Vācija pieprasīja ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778 piešķirtā īpašā pasākuma pagarinājumu un tādējādi atļauju turpināt piemērot īpašo pasākumu pēc 2024. gada 31. decembra ("pieprasījums").
- (4) Komisija saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu ar 2024. gada 27. marta vēstulēm nosūtīja pieprasījumu pārējām dalībvalstīm un 2024. gada 2. aprīļa vēstulē paziņoja Vācijai, ka ir saņēmusi visu pieprasījuma izvērtēšanai vajadzīgo informāciju.
- (5) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju faktiskā situācija, kas attaisnoja īpašā pasākuma piemērošanu, nav mainījusies. Vācija kopā ar pieprasījumu iesniedza Komisijai ziņojumu par kopumā pozitīvo praktisko pieredzi, kas liecina, ka apgrieztās maksāšanas sistēmas izmantošana emisijas kvotu pārskaitīšanā saskaņā ar *BEHG* praksē ir izrādījusies lietderīga. Šī sistēma ir svarīgs elements cīņā pret krāpšanu PVN jomā, un paredzams, ka mainīgo tirgus apstākļu dēļ tās nozīme turpmākajos gados pieaugs.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

² Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2021/1778, ar ko Vācijas Federatīvajai Republikai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 360, 11.10.2021., 117. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1778/oj).

- (6) Tāpēc ir lietderīgi pagarināt ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/1778 piešķirto atļauju. Atļaujas termiņa pagarinājumam vajadzētu būt ierobežotam laikā, lai varētu veikt novērtējumu par īpašā pasākuma efektivitāti un piemērotību. Tāpēc atkāpes pasākumam būtu jāzaudē spēks 2026. gada 31. decembrī.
- (7) Ja Vācija vēlētos minēto pasākumu pagarināt pēc 2026. gada, tai vēlākais līdz 2026. gada 31. martam būtu jāiesniedz Komisijai ziņojums, kurā ietverts pārskats par īpašo pasākumu, kopā ar pagarinājuma pieprasījumu. Minētajā ziņojumā būtu jāiekļauj novērtējums par pasākuma ietekmi uz PVN jomā veiktas krāpšanas apkarošanu un par to tirgotāju un darījumu skaitu, uz kuriem attiecas šis pasākums.
- (8) Īpašajam pasākumam nebūs negatīvas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.
- (9) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Īstenošanas lēmums (ES) 2021/1778,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma (ES) 2021/1778 2. pantu aizstāj ar šādu:

“2. pants

Šis lēmums zaudē spēku 2026. gada 31. decembrī.

Jebkuru pieprasījumu pagarināt šajā lēmumā paredzēto pasākumu iesniedz Komisijai līdz 2026. gada 31. martam, un tam pievieno ziņojumu, kurā ietverts novērtējums par pasākumu un tā ietekmi uz PVN jomā veiktas krāpšanas apkarošanu un par to tirgotāju un darījumu skaitu, uz kuriem attiecas šis pasākums.”.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*